

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2656/2563

พนักงานอัยการจังหวัดพัทลุง โจทก์ นาง ล. กับพวกผู้ร้อง นาย อ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.อ. มาตรา 33, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 145, ป.อ. มาตรา 310, ป.อ. มาตรา 337, ป.อ. มาตรา 90, ป.วิ.อ. มาตรา 39, ป.วิ.พ. มาตรา 42

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อในคดีส่วนอาญาศาลพิพากษาว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นตัวการร่วมกันในการกระทำความผิดฐานหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้ร้องที่ 2 และฐานกรรโชกทรัพย์ผู้ร้องที่ 1 จำเลยที่ 2 จึงต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องที่ 1 และที่ 2 ด้วย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 มิได้กำหนดความรับผิดชอบของจำเลยที่ 2 ในส่วนนี้มา โดยผู้ร้องทั้งสองไม่ได้ฎีกามาด้วยนั้น ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกคดีส่วนแพ่งขึ้นวินิจฉัยเพื่อให้เป็นไปตามผลแห่งคดีอาญาได้ เพราะเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 83, 91, 145, 310, 337 ริมของกลาง จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณา ผู้ร้องที่ 1 ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันคืนเงิน 30,000 บาท และร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่ทำให้ผู้ร้องที่ 1 ตกใจและหวาดกลัว เป็นเงิน 20,000 บาท รวมเป็นเงิน 50,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องที่ 1 และผู้ร้องที่ 2 ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่ทำให้ผู้ร้องที่ 2 ปราศจากเสรีภาพในร่างกาย เป็นเงิน 120,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องที่ 2 จำเลยทั้งสามให้การในคดีส่วนแพ่งขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 310 (ที่ถูก มาตรา 310 วรรคแรก), 337 วรรคแรก ประกอบมาตรา 80, 86 การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานสนับสนุนผู้อื่นพยายามกรรโชกทรัพย์ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 1 ปี 4 เดือน ริมบุญแถมมือของกลาง กับให้จำเลยที่ 1 ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน 5,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 15 ธันวาคม 2559) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องที่ 1 และให้จำเลยที่ 1 ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน 5,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้องที่ 2 ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์อุทธรณ์ โดยรองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค 9 รักษาการแทนอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีศาลสูงภาค 9 ซึ่งอัยการสูงสุดได้มอบหมายรับรองให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ในความผิดฐานร่วมกันแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน และความผิดฐานร่วมกันหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่น ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 145 วรรคแรก (เดิม) และจำเลยทั้งสามมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 310 วรรคแรก (เดิม) และ 337 วรรคแรก (เดิม) ประกอบมาตรา 83 การกระทำของจำเลยที่ 1 กับการกระทำของจำเลยที่ 2

และที่ 3 เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 337 วรรคแรก (เดิม) ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกคนละ 5 ปี ของกลางอื่นนอกจากกุญแจมือให้คืนแก่เจ้าของ นอกจากนี้ก็แก้ไขให้เป็นไปตาม คำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นให้เป็นพับ จำเลยทั้งสามฎีกา ระหว่าง การพิจารณาของศาลฎีกา ทนายจำเลยที่ 1 และที่ 3 ยื่นคำร้องว่าจำเลยที่ 3 ถึงแก่ความตายเมื่อ วันที่ 21 กันยายน 2563 โจทก์รับว่าเป็นความจริง ศาลฎีกาเห็นว่า เมื่อจำเลยที่ 3 ถึงแก่ความตาย สิทธินาคดีอาญามาฟ้องย่อมจะระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (1) จึงให้จำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ 3 เสียจากสารบบความ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้น ฟังได้ว่า ตามวันเวลาเกิดเหตุขณะที่นายรัตนพล ผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ร้องที่ 2 กับนางสาวจิราพร และ นายจิรศักดิ์ พี่สาวและพี่ชายของผู้ร้องที่ 2 อยู่ที่บ้านเกิดเหตุ มีนายมนูญ นายมานิต และจำเลยที่ 1 เข้าไปในบ้าน โดยนายมนูญแจ้งว่าเป็นเจ้าพนักงานตำรวจและสอบถามเรื่องรถจักรยานยนต์ที่ผู้ ร้องที่ 2 ครอบครองอยู่ อ้างว่าได้มาโดยผิดกฎหมาย จากนั้นได้ใส่กุญแจมือผู้ร้องที่ 2 พาขึ้นรถยนต์ ยี่ห้อฮอนด้า รุ่นซีดี สีน้ำตาล หมายเลขทะเบียน กค 2204 พัทลุง ซึ่งจำเลยที่ 2 จอดติดเครื่องยนต์ รอยุ่หน้าบ้านและขับไปยังศาลาริมบึง โดยมีนายมานิตขับรถจักรยานยนต์ของผู้ร้องที่ 2 ตามออกไป นายจิรศักดิ์จึงโทรศัพท์แจ้งให้ผู้ร้องที่ 1 ซึ่งเป็นมารดาทราบ ผู้ร้องที่ 1 ขับ รถจักรยานยนต์มาที่บ้านเกิดเหตุแต่ไม่พบผู้ร้องที่ 2 จึงขับรถจักรยานยนต์ตามไปแต่ไม่ทัน ระหว่าง นั้นมีผู้โทรศัพท์มาหาผู้ร้องที่ 1 แจ้งให้นำเงิน 70,000 บาท มามอบให้ มิฉะนั้นจะดำเนินคดีอาญา แก่ผู้ร้องที่ 2 แต่มีการต่อรองจนเหลือ 30,000 บาท ต่อมานายจิรศักดิ์โทรศัพท์ไปสอบถามเพื่อนซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตำรวจกองบังคับการปราบปรามทราบว่ามีคำสั่งให้จับกุมผู้ร้องที่ 2 เจ้าพนักงาน ตำรวจจึงวางแผนจับกุมคนร้าย โดยไปดักรอที่สถานีบริการน้ำมัน ปตท. อำเภอบ้านดอน จังหวัด พัทลุง ซึ่งเป็นจุดนัดหมายส่งมอบเงิน และพบจำเลยที่ 3 กับนายมานิตขับรถยนต์ยี่ห้อโตโยต้า รุ่นวียอส สีดำ หมายเลขทะเบียน กน 1202 สงขลา มายังจุดนัดหมาย มีการลดกระจกลงใกล้ผู้ ร้องที่ 1 เพื่อพูดคุย เจ้าพนักงานตำรวจจึงเข้าจับกุมจำเลยที่ 3 และนายมานิต แล้ววางแผนให้นาย มานิตโทรศัพท์แจ้งนายมนูญให้ไปพบกันที่สถานีบริการน้ำมัน ปตท. อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จากนั้นนำตัวจำเลยที่ 3 พร้อมกับนายมานิตไปข่มขู่ที่จุดนัดหมายและสามารถจับกุมจำเลยที่ 1 ได้ ขณะจอดรถจักรยานยนต์ที่หน้าจุดนัดหมายดังกล่าว ส่วนนายมนูญและจำเลยที่ 2 เมื่อขับรถยนต์ ไปถึงจุดนัดหมายแล้วได้ขับรถหลบหนี เจ้าพนักงานตำรวจจึงขับรถตามไปจับกุมจำเลยที่ 2 ได้ ส่วน นายมนูญหลบหนีไปได้ โดยขณะเจ้าพนักงานตำรวจวิ่งไล่จับนายมนูญและจำเลยที่ 2 นั้น จำเลยที่ 3 ซึ่งอยู่ในรถได้หลบหนีไป เจ้าพนักงานตำรวจจึงขอให้ศาลออกหมายจับจำเลยที่ 3 และสามารถ จับกุมตัวได้ในเวลาต่อมา ขึ้นสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสามว่า ร่วมกันกระทำความผิด ร่วมกันหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่น ร่วมกันแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษายกฟ้องจำเลยที่ 2 และที่ 3 เฉพาะ ความผิดฐานแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน โจทก์มิได้ฎีกาในฐาน ความผิดดังกล่าวสำหรับจำเลยที่ 2 และที่ 3 ข้อเท็จจริงจึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์ภาค 9 มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐาน แสดงตนเป็นเจ้าพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงานหรือไม่ เห็นว่า โจทก์มีผู้ร้องที่ 2 นางสาว จิราพร และนายจิรศักดิ์ เป็นประจักษ์พยานเบิกความสอดคล้องกันโดยไม่ปรากฏข้อพิรุธยืนยันว่า วันเกิดเหตุมีนายมนูญซึ่งแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานตำรวจอ้างว่ามาขอตรวจสอบเรื่อง

รถจักรยานยนต์ที่ถูกลักไป โดยมีนายมานิต และจำเลยที่ 1 มาที่บ้านเกิดเหตุด้วย แล้วใส่กุญแจมือผู้ร้องที่ 2 นำตัวขึ้นรถยนต์แฉ่งว่าจะพาไปสถานีตำรวจ จากนั้นผู้ร้องที่ 1 ได้รับโทรศัพท์แฉ่งว่าให้หาเงินมาแลกกับอสรภาพของผู้ร้องที่ 2 พยานทั้งสามยังเบิกความยืนยันด้วยว่าจำเลยที่ 1 และนายมนูญแต่งกายด้วยเสื้อแจ็กเก็ตสีดำมีป้ายคล้องคอลักษณะคล้ายสัญลักษณ์ของเจ้าพนักงานตำรวจ อีกทั้งนายจิรศักดิ์และผู้ร้องที่ 2 ต่างยืนยันว่าจำเลยที่ 1 เป็นผู้ใส่กุญแจมือผู้ร้องที่ 2 ลักษณะการแต่งกายและพฤติกรรมของจำเลยที่ 1 ดังกล่าวย่อมทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจได้ว่าจำเลยที่ 1 เป็นเจ้าพนักงานตำรวจ จำเลยที่ 1 ก็เบิกความรับว่าตนเคยเป็นเจ้าพนักงานตำรวจรุ่นเดียวกับนายมนูญ นำเชื่อว่าจำเลยที่ 1 ต้องรู้ว่าปัจจุบันนายมนูญไม่ได้เป็นเจ้าพนักงานตำรวจแล้ว อีกทั้งต้องทราบถึงอำนาจหน้าที่และวิธีปฏิบัติการเข้าควบคุมตัวผู้กระทำความผิดว่าต้องกระทำโดยเจ้าพนักงานตำรวจเท่านั้น การที่จำเลยที่ 1 อ้างว่านายมนูญชักชวนจำเลยที่ 1 ไปติดตามรถจักรยานยนต์ที่ถูกลักและเข้าควบคุมตัวผู้ร้องที่ 2 ไปด้วยนั้น ล้วนมีลักษณะปฏิบัติการเช่นเดียวกับผู้เป็นเจ้าพนักงานตำรวจทั้งที่จำเลยที่ 1 ทราบดีว่าตนมิได้เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจกระทำการนั้น จึงเป็นการกระทำที่มีขอบ ที่จำเลยที่ 1 ฎีกาอ้างว่าการที่จำเลยที่ 1 ใส่กุญแจมือผู้ร้องที่ 2 แล้วพาขึ้นรถเป็นการใช้ทักษะในการควบคุมผู้ต้องหาในฐานะผู้ช่วยของเจ้าพนักงานนั้น เป็นการเลือนลอยและขัดต่อเหตุผล นำเชื่อว่าจำเลยที่ 1 มีเจตนาแสดงตนและกระทำการเป็นเจ้าพนักงานพยานหลักฐานโจทก์ที่นำสืบมานั้นน้ำหนักรับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยที่ 1 ร่วมกับนายมนูญแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน โดยตนเองมิได้เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจกระทำการนั้น อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 145 วรรคแรก มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปตามฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กระทำความผิดฐานร่วมกันหน่วงเหนี่ยวกักขังและร่วมกันกรรโชกทรัพย์หรือไม่ เห็นว่า โจทก์มีผู้ร้องที่ 2 เป็นพยานเบิกความยืนยันว่าระหว่างที่ถูกคนร้ายควบคุมตัวนั้น นายมนูญให้ผู้ร้องที่ 2 โทรศัพท์แฉ่งให้มารดานำเงินมาไถตัวมิฉะนั้นจะดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ร้องที่ 2 โดยจำเลยที่ 1 และที่ 2 อยู่และได้ยินการสนทนาทั้งหมดด้วย การที่จำเลยที่ 1 ร่วมกับนายมนูญแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานตำรวจและกระทำการเป็นเจ้าพนักงานตำรวจโดยใส่กุญแจมือผู้ร้องที่ 2 และนำผู้ร้องที่ 2 ขึ้นรถยนต์ซึ่งจำเลยที่ 2 จอดติดเครื่องยนต์รออยู่และขับรถไปตามเส้นทางที่นายมนูญบอก ระหว่างทางขณะที่จำเลยที่ 2 ขับรถและจำเลยที่ 1 อยู่ร่วมภายในรถนั้นนายมนูญได้โทรศัพท์เรียกเงินจากผู้ร้องที่ 1 เพื่อไม่ให้มีการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ร้องที่ 2 ซึ่งสามัญชนทั่วไปสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย หากจำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่ร่วมรู้เห็นเป็นใจในการกระทำดังกล่าว จำเลยที่ 1 ที่ 2 น่าจะท้วงติงโดยการปฏิเสธหรือพยายามหลีกเลี่ยงการร่วมเดินทางหรือขับรถให้กลุ่มคนร้ายในทันที ประกอบกับหากจำเลยที่ 2 ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดดังกล่าว นายมนูญไม่น่าจะกล้าโทรศัพท์เรียกเงินจากผู้ร้องที่ 1 เพื่อแลกกับอสรภาพของผู้ร้องที่ 2 ขณะที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 อยู่ภายในรถยนต์ด้วย และเมื่อเจ้าพนักงานตำรวจขับรถไล่ติดตามจับกุมจำเลยที่ 2 และนายมนูญ จำเลยที่ 2 ก็น่าจะรีบจอดรถแสดงความบริสุทธิ์ใจต่อเจ้าพนักงานตำรวจว่าตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่กลับขับรถพานายมนูญหลบหนี ทั้งเมื่อถึงทางตันก็ยังวิ่งหลบหนีไปพร้อมกับนายมนูญ ประกอบกับจำเลยที่ 1 และที่ 2 นำสืบเจือสมว่าตนเข้าไปพัวพันในเหตุการณ์ต่าง ๆ จริง พฤติการณ์ของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ที่โจทก์นำสืบมานั้นน้ำหนักรับฟังได้ว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 กับนายมนูญเป็นตัวการร่วมกันวางแผนหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้ร้องที่ 2 เพื่อกรรโชกทรัพย์ผู้ร้องที่ 1 โดยแบ่งหน้าที่กันทำ เมื่อนายมนูญกับพวกโทรศัพท์เรียกเงินจากผู้ร้องที่ 1

เพื่อไม่ให้มีการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ร้องที่ 2 แล้วผู้ร้องที่ 1 แจ้งว่าขอเวลาหาเงินก่อน แสดงให้เห็นว่าผู้ร้องที่ 1 เกิดความกลัวตามที่นายมนูญชู่เชื้อจึงยินยอมที่จะให้เงินตามที่ถูกขู่เชื้อ แม้ต่อมาจะมีการแจ้งเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อวางแผนจับกุมก่อนที่ผู้ร้องที่ 1 แจ้งกลุ่มคนร้ายว่าเตรียมเงินไว้พร้อมส่งมอบ ก็เป็นการกระทำภายหลังจากการที่ผู้ร้องที่ 1 มีการตกลงยอมให้เงินตามที่ถูกขู่เชื้อแล้ว มิใช่ผู้ร้องที่ 1 มอบเงินให้เพราะมีการวางแผนจับกุมโดยไม่เกิดความกลัวและไม่ยอมทำตามคำขู่เชื้อ แต่อย่างใด การกระทำของจำเลยที่ 1 และที่ 2 จึงเป็นความผิดสำเร็จแล้ว พยานหลักฐานโจทก์ที่นำสืบมามีน้ำหนักให้รับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นตัวการร่วมกันในการกระทำความผิดฐานหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้ร้องที่ 2 และฐานกรรโชกทรัพย์ผู้ร้องที่ 1 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ฟังไม่ขึ้น สำหรับคดีในส่วนแพ่งนั้น เมื่อฟังได้ว่าจำเลยที่ 2 ร่วมกระทำความผิดดังกล่าว จำเลยที่ 2 จึงต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องที่ 1 และที่ 2 ด้วย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 มิได้กำหนดความรับผิดของจำเลยที่ 2 ในส่วนนี้มา โดยผู้ร้องทั้งสองไม่ได้ฎีกามาด้วยนั้น ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไข โดยมีอำนาจหยิบยกคดีส่วนแพ่งขึ้นวินิจฉัยเพื่อให้เป็นไปตามผลแห่งคดีอาญาได้ เพราะเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องที่ 1 และที่ 2 คนละ 5,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาให้เป็นพับ สำหรับจำเลยที่ 3 ให้เลื่อนไปโดยให้ศาลชั้นต้นดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 42 เสร็จแล้วส่งคืนมาศาลฎีกาเพื่อพิพากษาคดีในส่วนแพ่งต่อไป นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9

องค์คณะ

อดิศักดิ์ ปัตรวลี · เทพ อิงคสิทธิ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2656/2563>